

چڀڪڻڪ شيعري نڪڻڪاس کا تا نڀ شاعيري ڻڪ ما نڀي - ڪڻڪ نڀ ديي

تڀبينيه ڪا ني سهر ديواري زيندا نڀڪ

ناماد ڪردن و وڀرگڻڪ اني لڀ ٽينگليزيڀو : عڀدوڀا
سڀمان (مڀشڀڪ)

پايز

چ ڪڀپڀسا نڀڪ بوو

من و ڪڀر

به يه ڪه وه له هه مان ژووري زيندا نا

دڀما نتواني بوونمان هه ڪڀ

*

گه ڪا زهرده ڪان له ڪڀدڀنگيدا ڪا ادهما ڪڀدرڀن.

*

من ژماره نه وه د و چوارم.

*

خائينه ڪان ده بووايه ميلله ته ڪا نڀان ڪڀارڀزن و

قاره مانا نه ڪا نڀش ده بووايه بڀا نفه و تڀنن.

*

ڪا ڪنده ڪه ٽه گاهه

پشت چاوه ڪا نم و

ٽه بينڀ ڪڀڪ و هڀڪه.

*

گردڀڪا ني دڀورو ڪڀر

لڀ ترساندا گرمڀڪ بوونڀ

*

گڀردوون

ڪڀردڀوامي ڪڀي هڀڪا و شڀڪنڀتڀو

لڀ ڪڀر دڀوي مرڀف

*

من ز رجار
له وشه کانم په شیمان ده بمه وه
بم مام هرگیز له بده نگیه کانم نا .
*

ئستا تاکه گه لایه ک به قه د داره که وه نییه .
*

تنها نهیلیست کان د یب ن و چونک بم نیازی هیچن .
*

من با ندهی زیندا نم .
*

بم ئه وهی مه زن بی، ئه بم بم هه ه حای بووبی .
*

که مندا بم بووم که س نه ده مرد
به مام ئستا مردن به رده وام ووده دا .
*

واقع داه نانی ئاره زوو و ل ئنداز بم د رمانه .
*

بده نگی له تیر ر با با ده ستیره .
*

گه لکان گو من و
گو م ل د گرن
*

هیچ نا وای ل درای ئ بسورد ک و تا ب گ نترین تاوان .
*

من د ژم و تاجی پاشایشم ناو .
*

ئه وهی ل ره مرد ب ناوه .
*

من به رده وام هه م کرد
بم ئه وهی بيم به خ م .
*

شو و شو
ز ران بازی ل پ ناو د س ا تا .
*

من خریکی لبردنی جا جا ک هی مردووم له سهر
لوی په نجره یه ک .
*

چونڪ ۾ مردن ناچار ٿيڻ کي حاشا هڻڻ ڳڻ
مرڻ ۾ چار ٿيڻ نووسي به شڪست ۾.
*

ڪڏهن تائين ڪان ٿي نجام نين.
*

زستان

زمن ۾ لڏي نٿو ٻڌڻ ننگيدا عاسي ٻوڏ.
*

ڦڦڻ ڪا نم ما ندو ٻوڏ
لڏي وڃي وڃي ڪو به ڇڏي ٻوڏين.
*

ڏهن تونم ڏهن وڃي رڳو ڏهن؟
*

ٿڌي ٿڌي شوڻ ڏي ڪڏهن هو موڙ ڦڦڻ ڪا ني
ڇڏي ڪوڙي تيا ڦڦڻ ڏي بي.
*

شڻ شڻ ڪان تاجيان خست ۾ سڙي تاوانباران.
*

هيچ شٽ ڪ لڏي زيندان لڏي هوشيار
به تاوان ڪ ناخوشتر نين.
*

ٿا مانج ڪي تائين ٻڌي ڇڏي به ڙيان
ڙيان ڏي ڪسڙي ماناي ڇڏي لڏي دست ڏي دات.
*

مانگي ٿا سمان وڃي ڪو ٿا وڃي ڪڏهن شڪاوڻ.
*

ڪڏهن نا تون ڇڏي به لاي ڪڏا بخات
چونڪ ۾ هو موڙ ڪڏهن س هڻم ۾ استن و هڻم هڻم هڻم.
*

چونڪ ۾ هو موڙ ڦڦڻ ڏي ڪڏهن
ٻڌي به لڏي ڏي ڪتر ڏي ٻوڏين.
*

ٿڌي ڳڻي مردم
ٿڌي ڳڻي م ڪڏهن ڏي وڃي.
*

ئەگەر ژیری لێ خەوندایە بۆیە
چیم لێ خەوتن پەدەدزرا.
*

بەهار

ئایا بۆوناکی دەرگای هەیە؟
*

گوێ لێ نەو بۆسە ئاگریدا دەبێت بەهار.
*

نوێژکەرەکان بێ دەراوەکان نزا دەکەن.
*

پەپوولەییکی شەخەری دا پەشی.
*

جارێک چەند جیھانێک هەبوو
لێ نەوان و شەکان و نائامادەیییدا.
*

لێ چاوەوانی گولە بارانکردن دام.
*

چ ئەلتەرنا تیڤەکم هەیە،
پاش تاریکی؟
*

من لێ کۆم؟ ئایا من بەدارم؟
*

بەردەوام نیشتمانێ خەوندەکانم
دروست دەکەم.
*

هیچ شتێک لێ بیرێک ترسناکتر نییە
وێختە تەنها ئێومان هەیە.
*

پەموابە باخچەییەکی هەیە
ناوی باخچەی خەش و یستی
گەر وایە،
منی تەدا نیم.
*

هەندەجار سەلامەتتر

دست و پل زنجیردا بل
نک ئازاد بی.
*

خون کا نیش کلمی قہ برن.
*

بل بل مہرگ
زگاری نایہ تہ دی.
*

ئگہر بل و فہ بیت بل استی
ئو و ون بوویتہ.
*

بوون بل قوربانہ، تراژیدیا
بوون بل مر فیش تراژیدیا کی ترہ.
*

ہرگیز ناتوانم بلم بل شتہک
خلم نلم
نا ئومہ دیشم لہوی بلم بل خلم.
*

خہر دہرہ وشہتہو
وہک ئووی مردن ہہر نلم بلہ.
*

چاوہوانی بل کہ تایی ہا تنی چاوہوانی
خہی جہرہک لہ چاوہوانی.
*

ہاوین

شوہن ئو گہورا نہ مہکہو
کہ چاو برسین.
*

مہشک ئو یادہو ریہا نہ ہہدہگرہ
کہ دہ ناتوانہ ہہیان بگرہ.
*

لہرہ ہیچ ئلتہرنا تیفہکی تر نیہ
جگہ لہ خہشویستی یان مہرگ.
*

ہیوا لہ زانیاری ناتہواوہو

پیدا دے۔

*

تَنہا کَساک لَوانِیہ ببت ب شیتان
بہام کَمَل کَساک پکک و د بن ب بہ ربہری .

*

گؤم لـ ها وارـ لا وارـ کـ یـ تیـ.

*

سڀ رکڻ وٽن ۾ ۾ ئڻ خلاق جي دڻ گڻ ڏن؟

*

گرنگترین استی فـرمان دـرکردنـ
هـمـو کـسـک دـیـو فـرمان بدا .

*

پرسیار ئو نیی ئایا بوامان بخوا ه ی
بکو ئو ی ئایا خوا بوا ی ب ئه ه ی؟

*

سارما ل گوئی جیم نتو و د و .

*

مَشْكُوتِ نَمَائِي دَ نَاكَاتِ
بِهَامِ لَ تَاوَانْدَا دِ بَنَدِ هَاوِیِ یَكْتَرِ.

*

ئایا هیچ و پوچ د توا نه بخشند ؟

*

هه موو مرځ ب هه تا هه تا د ژت و
 به هه تا هه تا د مرځ.

*

وہک دہریا چہیہ کی مردوہ
تاریکی پہ چامیہ وہیہ۔

*

پایز

هــور ڪان مٿو ويان نبيـ.

*

پایز لوو تکئی گئیا مردوو کان و
شکستخواردوو کان.

*

من لـ ر م

تا چ ندين شكستی خوات پښېم. *

يان د ب ي ځترمان څش بو
يان بمرين. *

من و در ځت ځان
زوو ووت د بيندو. *

ه تاو ل س ر ديوار ځ تواي و و
تیشک ځاني لي د چ و. *

گو م ل د نگی شو ځن پ ځا نم
ب ب وچان ب شو نم و ن. *

ئا يا ديوار ځان د توانن بمځن؟ *

ت ب ځي ئ م دوايین ځ ونم ب؟ *

نيك ځاس کاتان ځي ل سا ځي ۱۹۲۶ ل ځ مانيا ل دايک بوو. خو ځندنې
پزیشکي و فلسف ځي ل زانک ځي کلوج ناپ ځا ل ځ مانيا خو ځندوو.
ل سا ځي ۱۹۶۲ د ځ ت ځا و دواي شش سا د ب ځا هاو ځاتي
ځ ن ځي. ل سا ځي ۱۹۶۲ تا سا ځي ۱۹۷۰ و ځا کو رادي ځا جيست ځا (شار ځا ل
بواي ب ځا ر ه ځاني تیشک) ل م نتریا و فدریکن کار ځي کردوو. ل
سا ځي ۱۹۷۰ و ب ش ځو ځي ب رب ځا و گ شتي کردوو و ما ځي ل
ئ مانيا و ف ر نسا داناو. کاتان ځي ب زمان ځاني ځ مانيا و
ئ مانيا و ف ر نسي و ئنگليزي و ئسپاني د نوو س ت و زياتر ل سي
کت ځي ب ځا و کرد ځا و.

نيك ځاس ئ ندامي يان ځي: پ ن" و ئ ندامي ک م ځي نون ځا و ځي شيعر
ل بريتانيا و ئ ندامي ناشنا ځي جيوگرافي ئ مريکيا و ئ ندامي
ئ کاديميای شاعیراني نون ځا و ځي م در س ځي هينديا و ه رو ځا
ئ ندامي ئي ئ س پي ئا ئي ځ مانيا.

ئ د ب و شيعري ځ مانيا ل ووي م ژوويي و ځ نترين د قيان
د گ ځا و ب سا ځي ۱۵۲۱ ک بارش ځ نوو سيوي تي. کلتوري ځ مانيا
ب چ ځي ل ژير کاریگري ک نيسي ئ رس د کس بوو. ي ک مين کت ب ل
ځ مانيا ک کت ب ځي ئاييني بوو ل سا ځي ۱۵۰۸ چاپکراو. پاش ئ و

مژوو ئينجیل و گډل کتبی ټایینی تر چاپکران. بډام وک ئدب یکهمین کتبی ټدبی (شیر) ل سا ی ۱۶۷۳ چاپکراو و بوو ب سر تای بزووتندوی شیر ټمانی.

ل سد دی هژد ه م خاکی ټمانیا ک وت چنگ د س ټا تی عوسمانی کان و ټوانیش ټنها گگ یان ب کلتووری ی نانی د دا و ل ل و کلتووری ی نانی ه ژموونی خ ی ب سر ټدبی ټمانیدا زا کرد و بوو هی گش و ب ر و پ شچوونی ټدبی ټمانی. دوا ی ب ا و بوون و ی بیر ی ناسیونالیستی ل ټورویا، ټمانی کانیش ک وت خ و ټ ئ ئاید ل جی یان گرت د ست ل پ ناو د و ټ تی خ یاندا. ل س ر تای سد دی بیستم ټدبی ټمانی گ یشت چ پ پ ی خ ی ک ب ق ناغی ز ټ ین ناو د بر. ټمانیا جگ ل و ی ژانری ټمان تیایدا گش د کا، گ ل ب هر م ندی تری تیا ه د ک و ل و ان ک ټ ټ یان د ب ل بنیاد نانی بزووتند و ټ د بی و هون ری ی کان ی خ رئا و ا. دوا ی ټم پل ی ل گش ټیتر ټمانیا ټ ک ب کلتووری خ رئا و ا د ب. دوا ی ج نگی جیهانی دوو میس ټمانیا بیروبا و ری ستالینیزم و د س ټا تی ک م نیستی ټ و و ټا ت کار یگ ری است و خ یان د ب ل گش و س ر ه ټ دانی ټدبی ک م نیستی ټمانی. ټدب و شیر ی ها و چ رخی ټمانی ل کاروانی گش ی شیر و ټدبی جیهانی دان برا و و شاعیران و نووس رانیان ل داه نان ب رد و امن.

نیک ټس کاتانی شاعیر ل م شیران دا شیر- یاد و ری یان یاد و ری شیر ی ټ ژموونی ژیانی زیندان و دوو بار زیند و و ک رد ن و ی یاد و ری ی کان ی س رد می گ جی شاعیر ک ل زیندان کان ی ټمانیادا د ست ب سر بوو، ک ټ و کات ل لاین و سیا و داگیر کرا بوو. س جار ب ټ ک و ت د یه نن و د ر و ټا ئیعدامی بکن، ب ټام کاتانی ی ک ب و ل و دوو س د زیندانی ی ک ل ئیعدام کردن زگاری بوو. دوا ی ئازاد کردن ی نیک ټس ل یاد و ری خ یدا ب ری ک و تنی خ ی وک زیندانی کی سد ی بیستم ه نا و ت ئارا و. ټ ک ست کان ب راوردی دوو د نگی جیاوازن ک ب ئیقتباسی شیر ی شاعیرانی تر و قس ی ن ست ق خ ی پ د کات و. کاتانی ژانر ک ن کان ټک د شک ن ت و داوامان ل د کات ب پ چ و ان و بیان خو نین و ه رو ک چن است و است د یخو نین و، ب د زین و ی دری مر قای تی ل ک ل نی ک م گ ی ټم دا. وک کاتانی خ ی دانی پیادا ناو هیچ شک و زک ل زیندان وک خ ی گوزارشتی ل کرد و، بوونی نیی. ل گ ټ و شدا ټ بین ی کان ی س ر دیواری زیندان ک گی ان و ی شک ی ب وحی مر ق.

نیکو س کا تانہی ویک لہ نام یہ کیدا بہ دہ زگای چاپ و بہ او کردنہ ویک
 کتہ بہ ککی ناردوو دہ نووسہ " تہ بینیکہ کانی سہر دیواری زیندانہ ک
 ہم یاد و رید و ہمیش شاعر " ہروہا سینسیا مئسینجہر لہ
 کتہ تایی کتہ بہ کدا ک ویک پاشہ کیہک دانراو دہ نووسہ ت " من
 پشنیار دہ کم کہ ئم تہ بینیانہ ویک شاعرہ کی دریز بخوہنرہنہ وہ
 ہروہا دہ نووسہ ت " ئستا و دواہی تہ کستہ کان لہ گہہ فرہیز و ہستہ
 ناماژن بہ بہدہ نگہ، بہ گومان بہدہ نگیش یانی مہرگہ، دواچار لہ
 میانہ تہ کستہ کانہ و دہ بینین شاعرہ جوان و نووسینی جوان خہیان
 نمایش دہ ککن، ویک سینسیا دہہہ " شاعر قوہترین مہینہ تی لہ
 جیہاندا ئہرموون کردوو و بہردہ وامیشہ لہ گہہان بہدواہی ہاستیدا.

تہ بینیکہ کانی وہرگہہ :

- ۱- تہ بینیکہ کانی سہر دیواری زیندانہ کتہ بہ ککی کہ شاعر و من تہنہا
 ئم چہ ند شاعرانہم لہ ہہہ ہزاردوو و وہرگہہ اوہ.
- ۲- شاعرہ کان زہر زہر کورتن و ہہندہ کیان دہرک یان چہ ند وشہ یہکن.

سہرچا وہکان :

Notes on a Prison Wall -1

Nicholas Catanoy

Vancouver, Canada 1994

2- <http://49thshelf.com/Books/N/Notes-on-a-Prison-Wall>

3- <http://ronsdalepress.com/authors/nicholas-catanoy/>

4- http://en.wikipedia.org/wiki/Romanian_literature